

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Santos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Victorino episcopo & martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

VITA S. VICTORINI EPISCOPI VRBIS^{ns}
AMINTERNINAE ET MARTYRIS, EX
*Martyrologio Adonis Episcopi Tre-
uirenſis.*

N suburbano Romæ natale beati Victorini martyris. Septembris 5.
Fuerunt autem duo fratres, Victorinus & Seuerinus. Hi post vtriusque parentis obitum se inuicem pædagogantes, pari custodia se mutuis obsequijs & mulantes, germanitatis vinculo probables, Deo seipso hostiam viuam obtulerunt. Cumq; intrantum excreuissent, ut sua omnia perfectionis intuitu relinquenter, & vendentes res suas, censem earum pauperibus erogâissent, Deo expeditius seruituri, nudi facultatibus omnibus remanserunt. Alter itaque seruens alteri, mutua vice & amula charitate seruebat. Imperium, libertas. Nihil deerat illis, cum nihil haberent.

Igitur Victorinus spirans altius, & id ipsum, quod sibi parebant, imperfectum com- purans, nec sati sibi factum, si alteri liceret in altero, aut alter alteri seruitum exhiberet: eremum ingreditur, sed sitque in specu excelsæ rupis, quam subterfluentis aquæ geminum sinuârat abruptum, vni tantum hospitium viro, ut sedens somnum caperet: vel si reciperet alterum, stans oraret. Texerat ostiolum vimine: assiduus in lectione & oratione manebat. Cernit interim iuidus omnis boni, prosectum viri, & ferre non valens, simulat se puellam, & ante fores viri gementia verba ingeminat: Heu, inquit, me miseram, syluis, errore, & tenebris vagam. Locus non agnoscitur, iter queritur. Quisquis es loci huius incola, cælum vndique & syluæ famam virtutum tuarum, opusque ferent: eripe me à fridentibus apis, eripe à fauientibus lupis, & à rictibus yrforum. Quod visitura sum, tuum erit: si moriar, tuum. Satis superque sufficiat operiri limine tuo. Non longum quero habitaculum: ynius tantum noctis hospes ero.

Referat Victorinus cellam, & hostem, dum miseretur, secum includit. Vix horæ spatium intercesserat, dum inter molimina & assiduum corporis motum, protenso pede tetigit hominem Dei, & velut compungens vulnere, noxio calore succendit. Addit igniculū dulcedo sermonis: vrget facinus solitudo. Quid moror? Facit casum columna arboris, alta radice quæ diu fundata steterat. Furtiuus amor scelus perficit. Exclamat iam victor Victorini diabolus: Quid agis, inquit, vir perfectissime, cui etiam frater grauius fuit? Iam iungeris alteri, qui recellisti à tuo? Quid agis, qui nouum dogma syluis constituens, suadebas scopolis castitatem? Hæci abstans, ex oculis decepti velut fumus euanuit. At is, qui ceciderat, velut exanguis iacuit. In se autem aliquando reversus, sylvas deseruit, ad fratrem Seuerinum repedauit: pudore diu vocem supprimens, tandem causam facti exposuit, ipse pœnam sibi statuens.

Findens nanque arborem, manusque per fissuram inserens, præduratam cuncis & Agit egredens cicatricem arboris claudit. Sed mox Seuerinus factum pœnamq; fratris Episcopo suo nunciat. Ille veniens, primum eum soluere tentat: sed ut repugnantem vidit, orat, benedicit, consolatur, discedit. Vir autem Domini, qui se grauissima pœnitentia damnauerat, Dominica tantum die modicum panis & aquæ coactus à fratre percipiebat: qui etiam se simili cibo & ieunio macerabat. Igitur in huiusmodi constrictione triennium voluit: cumque iam omnes penè mouisset eius in Christo imitanda humilitas, Episcopus ciuitatis rediens, vix agere potuit, ut se se à pœna, qua ille memor tremendi iudicij se dñnauerat, absuntis penè carnibus, permitteret resolui.

Quantæ autem sanctitatis postea fuerit, quamque potens in miraculis, non facile lingua alicuius explicabit. Electus deinde ab vniuerso populo, * Aminterninæ urbis sacerdotium adipiscitur. Inde postmodum sub Imperatore Nerua, cum alijs Dei ser. n.º uis Eutyche & Marone, ab Aureliano iudice primò relegatus in sexagesimo milliario Creatur ab Urbe via Salaria: Deinde apud eum locum, qui Corilius appellatur, vbi putentes Episcopos, aque manant & sulphureæ, in ipsis capite deorsum per horas tres suspensum teneri, Dirè cruci ab impio iudice iussum est. Quod cùm per triduum pro Christi nomine passus fuisset, gloriosè coronatus, migravit ad Dominum. Cumque vna die, iussu Aureliani, corpus Decedit.

eius inhumatum iacuisset, venerunt Aminternenses populi Christiani, & rapientes, in suum territorium transtulerunt, & honorifica sepultura condiderunt Nonis Septembris.

VITA S. BERTINI ABBATIS, EX QVODAM
EGREGIO MS. CODICE, PAVLO LATINIORI ET
prefiori stylo per F. Laurentium Surium descripta. Sunt, quipu-
tent à Folchardo Bertinensi conscriptam.

Septbris 5.
Audomarus
ille Episco-
pus fuit Mo-
rinensis.

Luc.12.

Matth.5.

1. Cor.9.

Comes
Vualbert,
magnus S.
Bertini am-
eus.

Predictit vir
Dei Vual-
berti Comi-
tis casum.

Summum
Vualberti
periculum.

Psal.9.
Psal.144.

ANCTVS Abbas Bertinus post beati Audomari obi-
tum multos in Dei seruitute durauit annos, cunctumque
monachorum ipsi à Domino creditum, diligens pastor
multa animi sollicitudine sub districto sacræ regulæ iugo
conseruabat, sciens scriptum esse, cui plus commissum sit,
plus etiam ab illo exigendum. Proponebat illis quotidie
Dominica & Apostolica præcepta, ijsq; in secura viuendi
ratione proficiens, religiosis actibus suis præclara de-
le præbebat exempla, conuenienter illi sententia Salua-
toris: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant
opera vestra bona, & glorificant Patrem vestrum, qui in
cælis est: nè, quemadmodum Apostolus ait, alijs prædicans, ipse reprobus efficeretur.
Cernens autem benignissimus bonorum operum compensator Deus, indefessam
militis sui aduersus diaboli tentationes pugnam & certamen, tum etiam erga gregem
ipsi commendatum curam egregiam, admirandis eum signis & virtutibus illustravit,
è quibus nos pauca duntaxat annotabimus.

Fuit quidam spectabilis Comites Vualbertus, cuius vxor Rogentrudis dicebatur. Horum vtrique à sacris confessionibus erat beatus Bertinus, immò verò etiam compater, vt vocant, ex laudabili Christianorū more, quo inter se fraterni amoris foedera quadam ineunt. Vtrique vir Dei sèpè prædicabat verbum Dei: qua causa vir pius Vualbertus crebro ad eum ventitabat, vt ex eo diuina præcepta cognosceret, & post corporis & sanguinis Dominici communionem, sacri oris eius benedictione potiretur. Quodam autem die veniens ad ecclesiam, in qua beatus Audomarus quiescit, cum preces absoluisset, quadam re necessaria vrgente, ad beatum Bertinum non accessit, sed incautus domum abiit. Id vbi animaduertit viri Dei discipulus Dodo, ait ad eum: Evidem valde, venerabilis pater, admiror, quid sit, quòd tuus in Christo fidelis amicus Vualbertus ad beati Audomari basilicam venit, & tamen te insaluta-
to, absque benedictione tua recessit. Beatus Bertinus plenus propheticō spiritu, re-
spondit: Fili, crede mihi, priusquam ille domum redeat, quòd nunc magna cōtentione
festinat, multùm dolebit se sine nostra benedictione reuertisse. Et ecce eodem die,
cum iam Sol occubuisse, nuncius velox a Vualberto venit ad hominē Dei, eiusque
vestigijs aduolutus, tremula voce ait: Dominus Vualbertus singularis amicus tuus,
mi domine, cum ipsa iam ferē morte colluctans, obnoxie rogat, ut pro se Deum de-
preceris, quòd possit tam præsens discrimen euadere. Cum enim hodiè à basilica sancti
Audomari properè abscederet, in medio itinere subito ex equo collabens, in petro-
sum humum décidit, multisque quassatis membris, & femore penitus contracto, se
confessum putat moriturum, nisi precibus tuis, quod fore sperat, diuinitus liberetur.
Agnoscit autem id circò in hoc se coniectum discrimen, quòd callidi hostis machinatione
ob rem necessariam hinc, non munitus benedictione tua, abiérerit. Cuius etiam
delicti veniam petit, oratq; vt potum, tuo ore & manibus benedictum & consigna-
tum, ad eum mittere nè graueris.

His auditis, venerabilis senex commotus tam acerbo casu amici, præcipit Dodoni
discipulo, vt vinum in sacrario repositum proferat, laboranti Vualberto ocyus mit-
tendum. Ille verò respondit: Mensis totus, vt reor, pater beatissime, iam intercessit, ex
quo in eo vasculo vix parum vini relictū est. At vir beatus, fide perfectus & charitate
feruens, ait ad eum: Abi fili mi ad vasculum illud: credo enim Deum, cui nihil impos-
sibile est, qui adeo adiutor opportunitatibus, & propè est omnibus inuocatibus eum,
nostro tam malè affecto amico salutarem indè potum præbiturum. Paret Dodo, &
veniens in sacrarium, cernit vas plenum optimo vino, & eius odore admirabili rotam
domum